

atferdssenteret

Rusbehandling i MTFC (Behandlings- fosterhjem)

Nasjonal Fagkonferanse 14.11.2012

Kharim Lekhal, Behandlingsleder MTFC, Bufetat reg Øst

Kyrre Lønnum, Spesialrådgiver, Atferdssenteret

Plan for dagen

- Kort om bakgrunn og teorigrunnlag for metoden
- Målgruppen, med fokus på rusproblematikk
- Behandlingsteamet og behandlingen
- Kort om resultater på rusproblemer

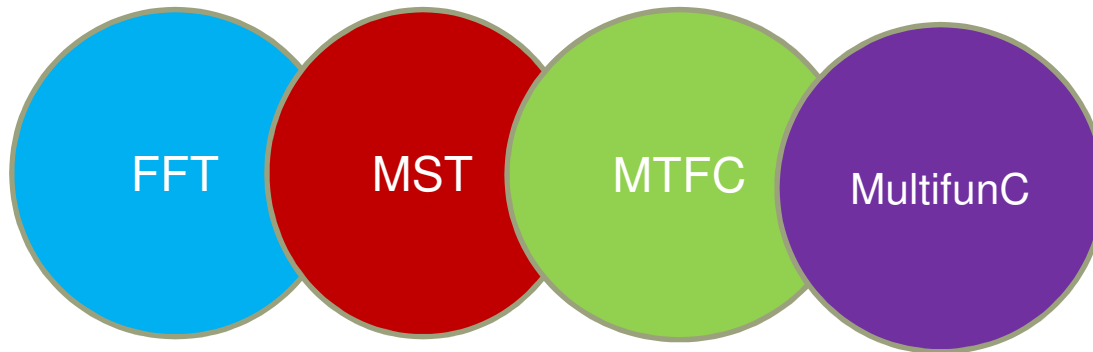
Kort om bakgrunn

- Forskningen: Fra "alt virker" til "ingenting nytter" til "hva virker og for hvem"?
- Utviklet i USA ved Oregon Social Learning Center på 1980-tallet
- Ungdommen plasseres i et behandlingsfosterhjem
  - Alternativ til institusjonsplassering eller annen gruppebasert plassering for ungdommer med omfattende atferdsproblemer
- Har et klart mål om at ungdommen skal flytte hjem til familien

Rasjonale for implementering av MTFC

- Et fokus i Bufetat de siste årene har vært et kunnskapsbasert barnevern
- Det er implementert flere kunnskaps- og evidensbaserte metoder
- MTFC gir et tilskudd til tiltakskjeden for ungdom med atferdsproblemer

Teoretiske overbygninger

- Sosial læringsteori
  - Coercion Theory, Patterson et al.
- Økologisk Teori
- Forskning på normalutvikling og utvikling av antisosial atferd
  - Risikofaktorer
  - Beskyttelsesfaktorer
- Sentrale faktorer i behandlingen
  - Styrke relasjonen mellom ungdommen og familien
  - Forsterkning av positiv atferd gjennom ros, oppmuntring og belønning
  - Klare grenser, forutsigbare konsekvenser for regelbrudd
  - Tilsyn
  - Begrenset kontakt med antisosiale jevnaldrende

Årsaker til antisosialitet

- Neg. venner
- Familiestress
- Dårlige oppdragelsesstrategier
- Individfaktorer
- Genetisk arv

Risiko-
faktorer

**FOREBYGGE
HINDRE
FORMINSKE**

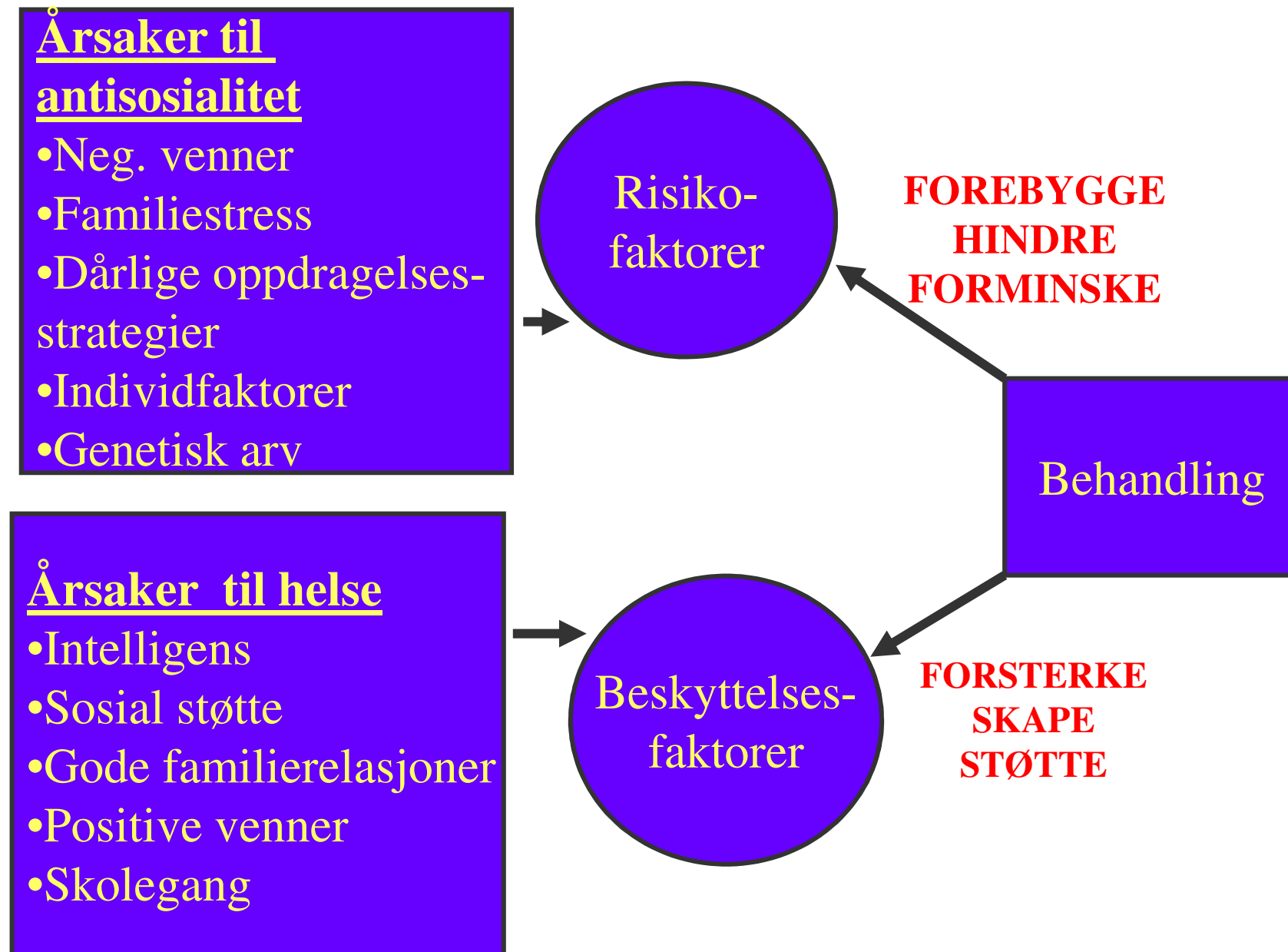
Behandling

Årsaker til helse

- Intelligens
- Sosial støtte
- Gode familierelasjoner
- Positive venner
- Skolegang

Beskyttelses-
faktorer

**FORSTERKE
SKAPE
STØTTE**

Målgruppen

- Alder 12 – 18 år
- Omfattende atferdsproblemer som viser seg på flere livsområder
  - Kriminalitet
  - Verbalt utagerende
  - Manglende grunnleggende ferdigheter på mange områder
  - Psykiske problemer
  - Bruk av legale og illegale rusmidler
- Arbeid i opprinnelsesfamilien vurderes som uhensiktsmessig eller umulig på nåværende tidspunkt. MST har vært vurdert av MST-leder.
- Det finnes minst en voksen omsorgsperson som ungdommen kan flytte tilbake til. Både ungdommen og omsorgspersonen ønsker tiltaket. Målet er at ungdommen skal flytte tilbake til familien.
- Barnevernloven §§4-24 eller 4-26

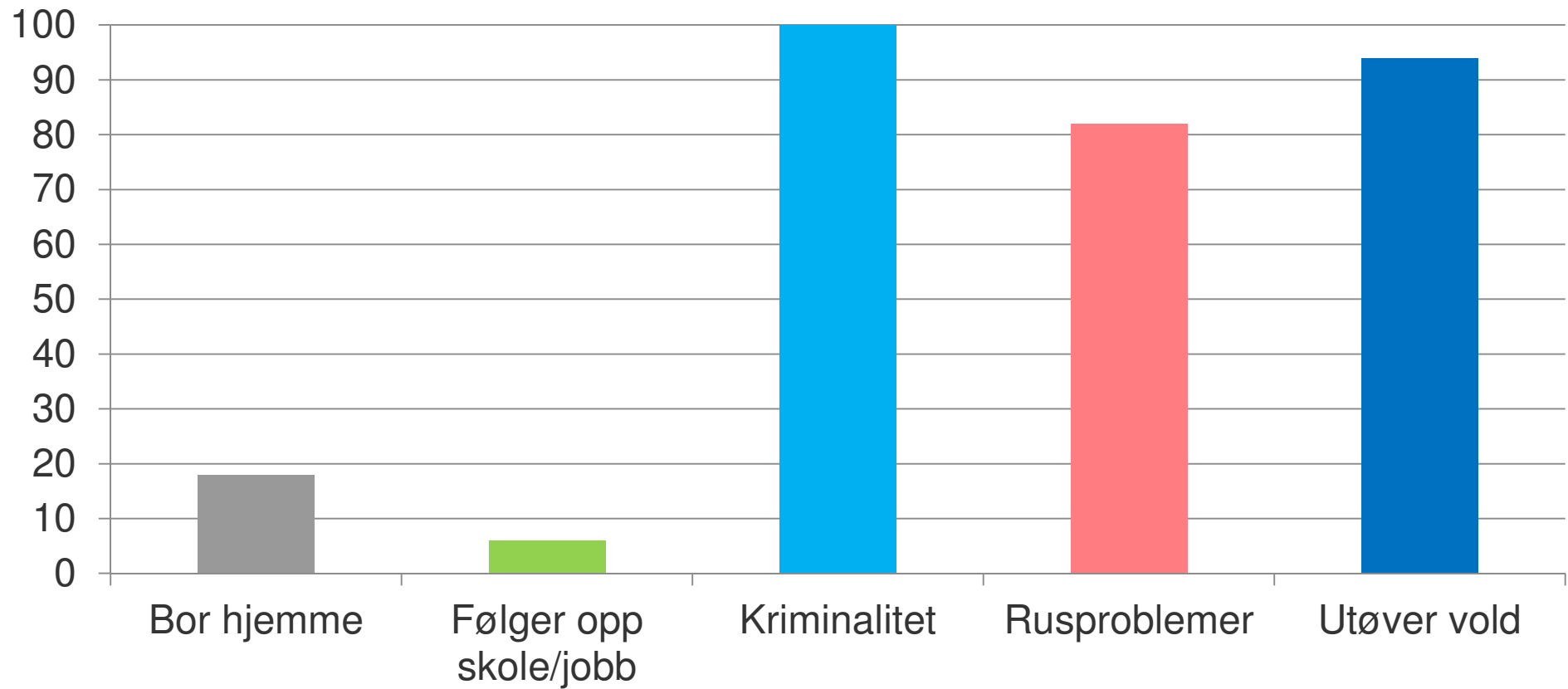
Eksklusjonskriterier

- Ungdommene plasseres ikke i MTFC hvis:
  - Det vurderes at det foreligger spesifikk risiko for vold eller overgrep mot personer i fosterhjemmet
    - Ungdommen har for eksempel historie med vold rettet mot fosterforeldre
  - Ungdommen kan være til fare for seg selv eller andre (f.eks. selvmordsfare)
  - Ungdommen er psykisk utviklingshemmet
  - Ungdommen har en gjennomgripende utviklingsforstyrrelse
  - Det foreligger en aktuell psykose
  - Familien og ungdommen vil ikke forplikte seg til behandlingen
  - Saken er fremdeles en undersøkelsessak i det kommunale barnevernet
  - Det er iverksatt tiltak eller behandling fra andre instanser som kan gripe forstyrrende inn i MTFC (eller omvendt)
- Logistikk: Max 1 ½ times kjøretur mellom team, familie og behandlingshjem

Situasjon ved inntak (%)

Målsettinger i MTFC

Hindre vold, kriminalitet, rusproblemer og senere plassering utenfor hjemmet

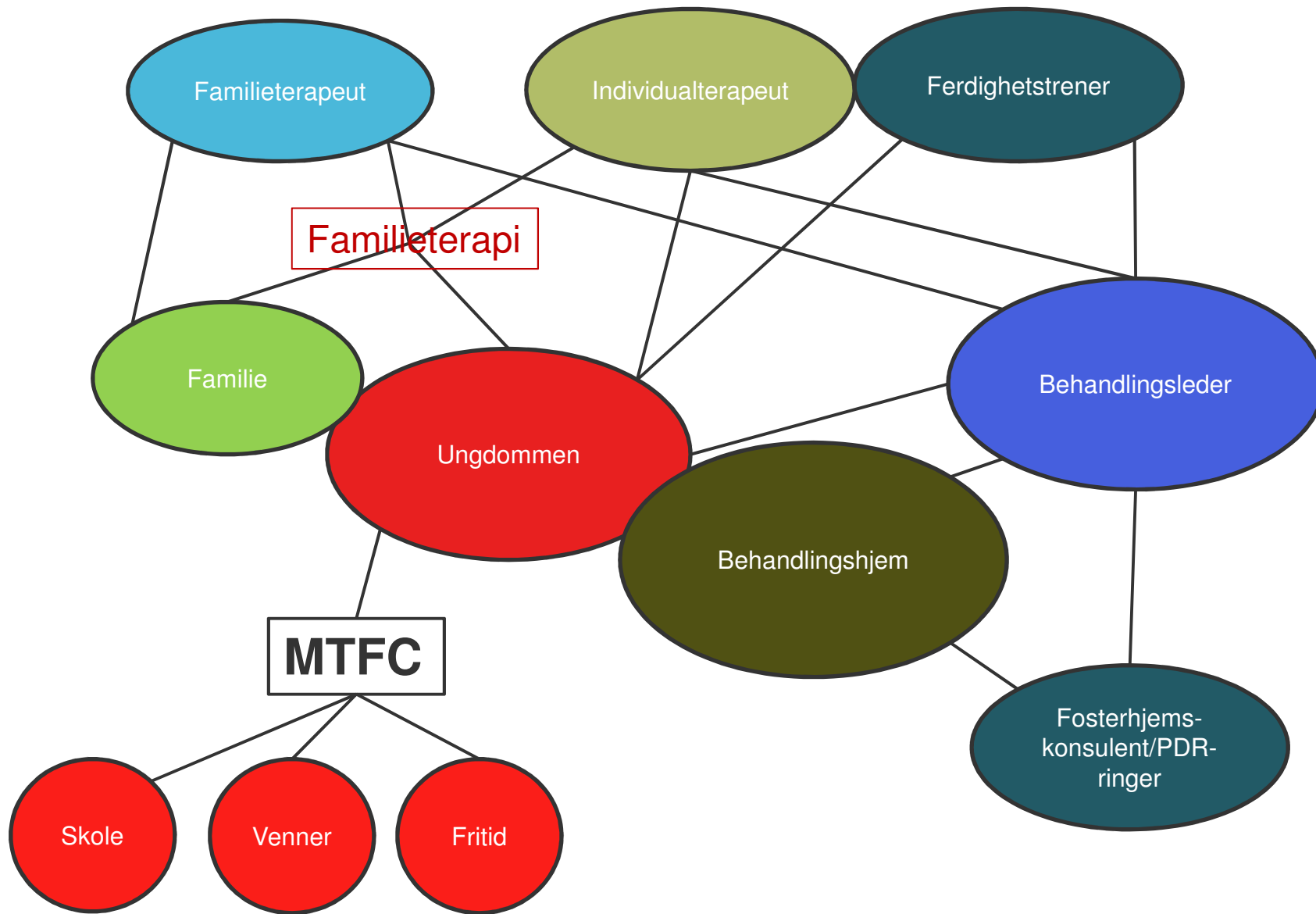
- Øke samhold/omsorg i familien
- Øke problemløsningsferdighetene i familien
- Bedre frammøte og forbedre prestasjoner på skole/arbeid
- Øke deltakelsen i positive fritidsaktiviteter
- Redusere kontakten med antisosiale venner og øke kontakten med prososiale venner

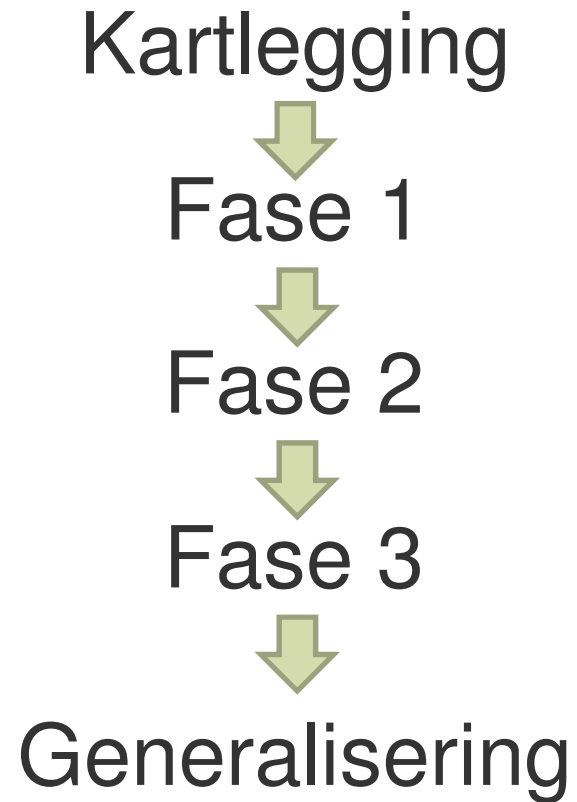

atferdssenteret

BEHANDLINGSTEAMET OG BEHANDLINGEN

Behandlingen

Behandlingen

- Under alle fasene
  - Ukentlige behandlingsmøter
  - Ukentlige familiesamtaler (ungdom, foreldre evt søsken deltar – ungdomsterapeut kan også delta hvis hensiktsmessig)
  - Ukentlige veiledningsmøter for behandlingsfosterhjemmene
  - Ukentlige individualsamtaler/ferdighetstrening for ungdommen
  - Oppfølging av skole, andre etater og tjenester
  - Teamet tilgjengelig for alle involverte parter 24 timer i døgnet, 7 dager i uken

atferdssenteret

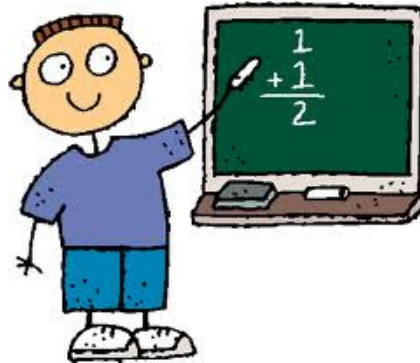
Viktige verktøy og virkemidler

Nivåene

Poengsystemet

PDR

Parent Daily Report

Poengsystemet		L	M	T	O	F
1	Er oppmuntret og lovset					
2	Er oppmuntret og lovset					
3	Er oppmuntret og lovset					
4	Er oppmuntret og lovset					
5	Er oppmuntret og lovset					
6	Er oppmuntret og lovset					
7	Er oppmuntret og lovset					
8	Er oppmuntret og lovset					
9	Er oppmuntret og lovset					
10	Er oppmuntret og lovset					
11	Er oppmuntret og lovset					
12	Er oppmuntret og lovset					
13	Er oppmuntret og lovset					
14	Er oppmuntret og lovset					
15	Er oppmuntret og lovset					
16	Er oppmuntret og lovset					
17	Er oppmuntret og lovset					
18	Er oppmuntret og lovset					
19	Er oppmuntret og lovset					
20	Er oppmuntret og lovset					
21	Er oppmuntret og lovset					
22	Er oppmuntret og lovset					
23	Er oppmuntret og lovset					
24	Er oppmuntret og lovset					
25	Er oppmuntret og lovset					
26	Er oppmuntret og lovset					
27	Er oppmuntret og lovset					
28	Er oppmuntret og lovset					
29	Er oppmuntret og lovset					
30	Er oppmuntret og lovset					
31	Er oppmuntret og lovset					
32	Er oppmuntret og lovset					
33	Er oppmuntret og lovset					
34	Er oppmuntret og lovset					
35	Er oppmuntret og lovset					
36	Er oppmuntret og lovset					
37	Er oppmuntret og lovset					
38	Er oppmuntret og lovset					
39	Er oppmuntret og lovset					
40	Er oppmuntret og lovset					
41	Er oppmuntret og lovset					
42	Er oppmuntret og lovset					
43	Er oppmuntret og lovset					
44	Er oppmuntret og lovset					
45	Er oppmuntret og lovset					
46	Er oppmuntret og lovset					
47	Er oppmuntret og lovset					
48	Er oppmuntret og lovset					
49	Er oppmuntret og lovset					
50	Er oppmuntret og lovset					
51	Er oppmuntret og lovset					
52	Er oppmuntret og lovset					
53	Er oppmuntret og lovset					
54	Er oppmuntret og lovset					
55	Er oppmuntret og lovset					
56	Er oppmuntret og lovset					
57	Er oppmuntret og lovset					
58	Er oppmuntret og lovset					
59	Er oppmuntret og lovset					
60	Er oppmuntret og lovset					
61	Er oppmuntret og lovset					
62	Er oppmuntret og lovset					
63	Er oppmuntret og lovset					
64	Er oppmuntret og lovset					
65	Er oppmuntret og lovset					
66	Er oppmuntret og lovset					
67	Er oppmuntret og lovset					
68	Er oppmuntret og lovset					
69	Er oppmuntret og lovset					
70	Er oppmuntret og lovset					
71	Er oppmuntret og lovset					
72	Er oppmuntret og lovset					
73	Er oppmuntret og lovset					
74	Er oppmuntret og lovset					
75	Er oppmuntret og lovset					
76	Er oppmuntret og lovset					
77	Er oppmuntret og lovset					
78	Er oppmuntret og lovset					
79	Er oppmuntret og lovset					
80	Er oppmuntret og lovset					
81	Er oppmuntret og lovset					
82	Er oppmuntret og lovset					
83	Er oppmuntret og lovset					
84	Er oppmuntret og lovset					
85	Er oppmuntret og lovset					
86	Er oppmuntret og lovset					
87	Er oppmuntret og lovset					
88	Er oppmuntret og lovset					
89	Er oppmuntret og lovset					
90	Er oppmuntret og lovset					
91	Er oppmuntret og lovset					
92	Er oppmuntret og lovset					
93	Er oppmuntret og lovset					
94	Er oppmuntret og lovset					
95	Er oppmuntret og lovset					
96	Er oppmuntret og lovset					
97	Er oppmuntret og lovset					
98	Er oppmuntret og lovset					
99	Er oppmuntret og lovset					
100	Er oppmuntret og lovset					

Spore atferd

Oppmuntring og belønning

Husets regler

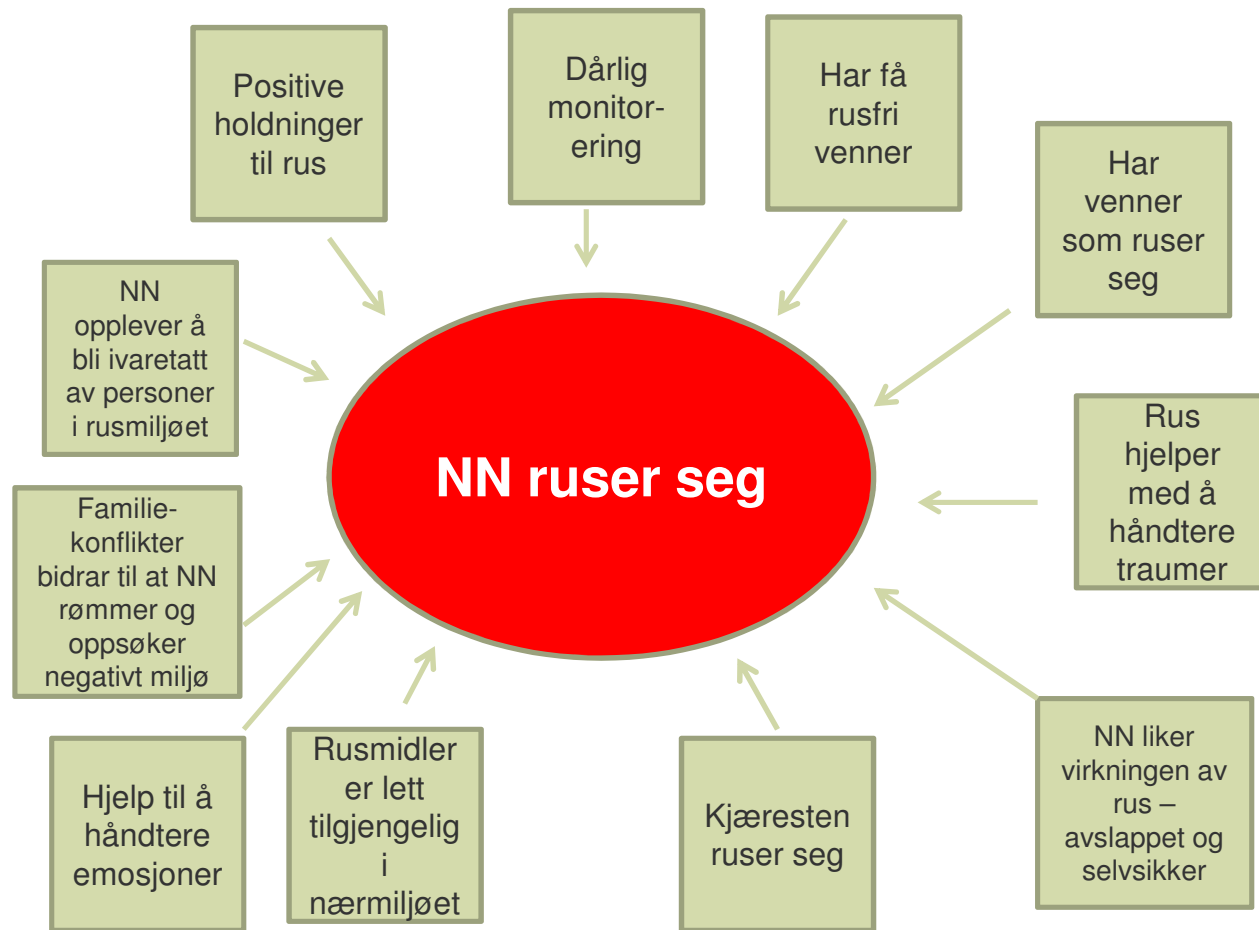

Arbeid med rusproblemer

Arbeid med rusproblematikk skiller seg ikke fra arbeid med annen problematferd.

Analyse av utløsende og opprettholdende faktorer

Intervensjoner i behandlingshjemmet og fra behandlingsleder

- Tilpasset individuelt etter analyse av utløsende og opprettholdende faktorer
- Forsterkning av rusfrihet
- Begrense samvær med negative venner og tilrettelegging for samvær med positivt nettverk og positive fritidsaktiviteter
- Tilsyn
- Stresse rusmiljøer ungdommen er en del av – samarbeid med politi og andre instanser
- Legge til rette for god relasjon mellom ungdommen og behandlingshjemmet – gir behandlingshjemmet spillerom til å arbeide med rusen
- Betydningen av rammer - urinprøver
- Stabilisering etter rømming og rusing

atferdssenteret

Intervensjoner i individualterapien og ferdighetstreningen

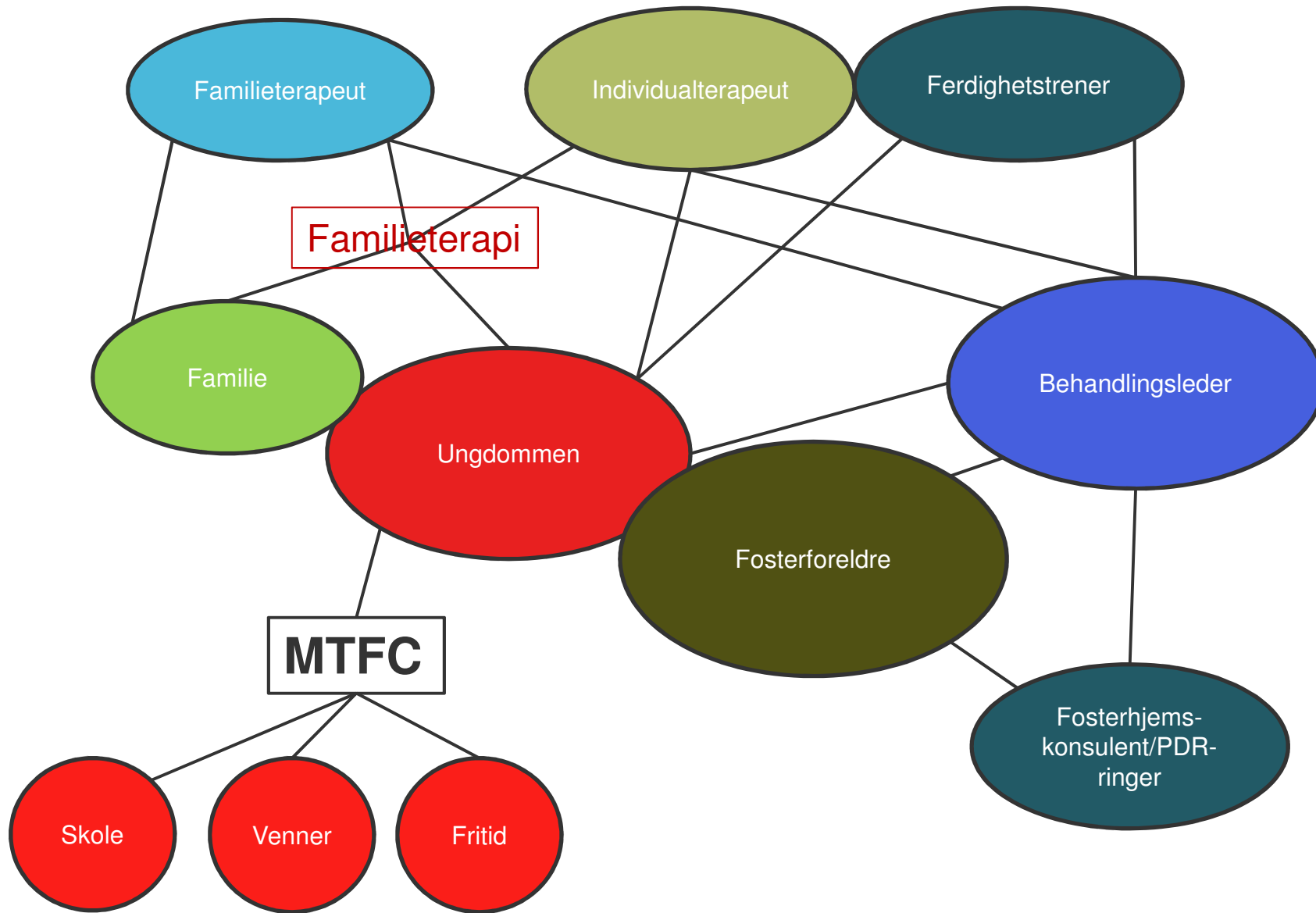
- Arbeid med ambivalens og motivasjon
  - Psykoedukasjon
  - Arbeid med fordeler/ulempes
- FAK (forløper – atferd – konsekvens)
- Arbeid med hjelpebetingelser for å unngå rus
- Arbeid med tanker og følelser relatert til rus
- Emosjonsregulering
- Trening på ferdigheter nødvendige for å unngå rus
  - Rollespill
  - Eksponering
- Arbeid med forsterkeravtaler for rusfrihet
- Arbeid med sosiale ferdigheter nødvendig for å fungere i annet miljø enn rusmiljø

Intervensjoner i familien

- Arbeid med mønstre i familien relatert til rusatferd
- Arbeid med hvordan foreldrene kan støtte opp under rusfrihet
- Arbeid med positiv involvering og kommunikasjon i familien, dempe konflikter
  - Trening i foreldreferdigheter
  - Arbeider med relasjonelt fokus
- Hvordan familien skal håndtere tilbakefall
- Tilsyn
- Samarbeid med politi og andre instanser
- Urinprøver
- Samarbeid med skole
- Sosial støtte rundt familien

Samordning av intervensjonene

RESULTATER

Bruk av rusmidler ved 18 mnd oppfølging

	MTFC	Annen gruppebasert plassering
Marihuana	-39%	-11%
Andre ulovlige stoffer	-33%	-14%
Alkohol	-30%	-25%
Tobakk	-3%	+11%

Nasjonale mål - rusfri

